

Patron

INFORMACE PŘÁTEL
POMNÍČKŮ A PAMÁTNÝCH MÍST
JIZERSKÝCH HOR

1/91

ROČNÍK 2

Pozvánka

Na společnou jarní schůzku všech přátel přírody a památných míst Jizerských hor, která se koná

v SOBOTU DNE 27. 4. 1991
OD 9³⁰ HODIN
VE VINÁRNĚ KULTURNÍHO DOMU TOFY V JIŘETÍNĚ p. BUK.

(Viz plánek)

Obsahem tohoto setkání bude stanovení a upřesnění oprav a rekonstrukcí památných míst Jizerských hor, společných akcí v terénu v roce 1991 a promítání diapozitivů starších dat.

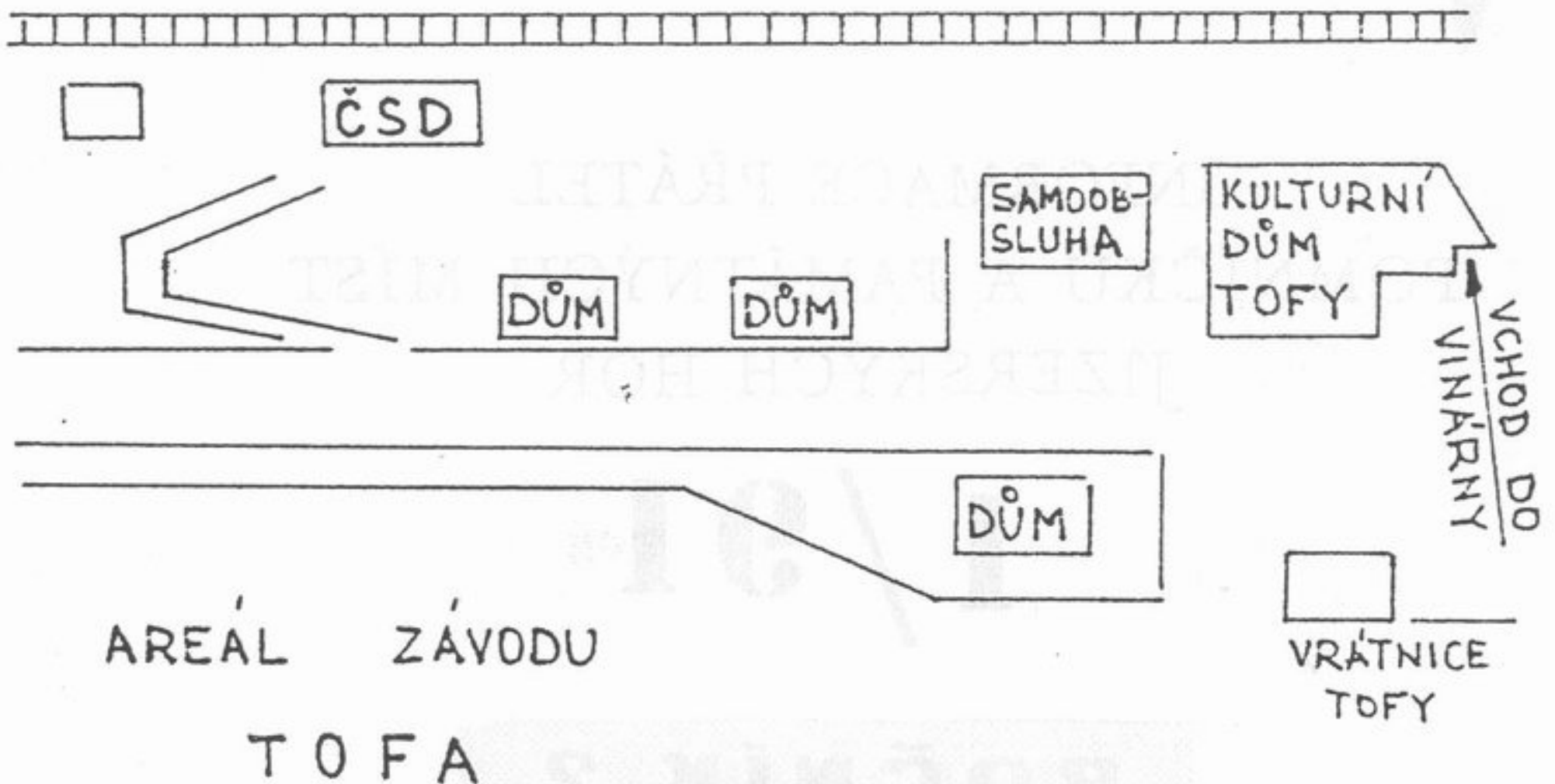
Bylo by tedy vhodné, aby jste si připravili své příspěvky na shora uvedené akce:

- opravy na rok 1991
- společné akce v roce 1991 v terénu
- eventuálně přinesli na ukázkou své diapozitivy

~~~~~

V místě konání této schůzky je možnost veškerého občerstvení.

~~~~~

Adresář

přátel jizerskohorských pamětních míst:

1. Gerhard **Kutnar**
468 44 Josefův Důl 295
Telefon - zam.: (0428) 655 41/k1.353
- domů: (0428) 955 883
2. Herbert **Endler**
Jiřetín pod Bukovou 110
468 13 Albrechtice v Jizerských horách
telefon - zam.: (0428) 655 41/k1.294
3. Ivan **Sedlák**
Radniční 78
468 41 Tanvald
4. Josef **Kuna**
Výšina 552
468 41 Tanvald
5. Ondřej **Klaus**
Výšina 552
568 41 Tanvald
6. Dietmar **Lauer**
468 61 Desná 3/300
7. Arnošt **Preussler**
468 61 Desná 3/501
8. Ladislav **Řezáč**
Desná 3/358
468 61 Souš

9. **František Mrva**
Luční 1282
468 51 Smržovka
10. **Břetislav Kobr**
Jitřní 652
468 51 Smržovka
11. **Radovan Havlík**
Luční 346
468 51 Smržovka
12. **Josef Němec**
Údolní 1111
468 51 Smržovka
13. **Vladimír Lánský**
Karoliny Světlé 11
466 01 Jablonec nad Nisou 1
14. **Otto Pospíšil**
Podhorská 127
466 02 Jablonec nad Nisou 2
15. **Michael Ulbrich**
Mechová 15
466 01 Jablonec nad Nisou 1
16. **Josef Zítko**
U družiny 3
466 05 Jablonec nad Nisou 5
17. **Josef Tichý**
Řetízková 11
466 01 Jablonec nad Nisou 1

18. Zdeněk **Bláha**
Sadová 5
466 01 Jablonec nad Nisou 1

19. Marek **Schwarz**
Březová 13
466 01 Jablonec nad Nisou 1

20. Roman **Tilňák**
Vysoká 60
466 01 Jablonec nad Nisou 1

21. Robert **Herrmann**
Jeronymova 13
466 02 Jablonec nad Nisou 2

22. Filip **Molata**
Skelná 68
466 02 Jablonec nad Nisou 2

23. Roman **Šimůnek**
Dlouhá 459
463 12 Liberec 25 - Vesec

24. Josef **Müller**
Letná 511
460 13 Liberec 12

25. Miloslav **Nevrlý**
Leninova 11 - Muzeum
460 00 Liberec

26. Jan **Dlouhý**
Svornosti 913
460 11 Liberec 30

27. Ladislav **Vyšohlíd**
Libušina 329
460 13 Liberec 13
28. René **Číž**
Jarní 405/38
460 12 Liberec 12
29. Petr **Teichmann**
Luční 1008/16
460 01 Liberec 1
30. Jan **Valenta**
Na okruhu 3
460 01 Liberec 1
31. Katka **Jágrová**
Březová Alej 1
460 01 Liberec 1
32. Libor **Bednařík**
Aloisina výšina 632
460 05 Liberec 5
33. Vlastimil **Labík**
Jáchymovská 247
460 10 Liberec 10
34. Jiří **Harciník**
Frýdlanská 1/244
460 01 Liberec 1
35. Pavel **Snětivý**
5. května 30/39
460 01 Liberec 1

36. Ivana **Vojtěchová**
Jeseniova 277/1
460 14 Liberec 14
37. Jan **Moravec**
Vnější 1390
463 11 Liberec 30
38. Dita **Zběhlíková**
Vaňurova 25
460 01 Liberec 3
39. Eduard **Švajda**
Pražská 21/35
460 01 Liberec 1
40. Jiří a Zdeněk
Antlovi
Jáchymovská 271
460 10 Liberec 10
41. Jan **Kalenda**
Družstevní 1298
464 01 Frydlant v Čechách
42. Antonín **Kalina**
Družstevní 1298
464 01 Frydlant v Čechách
43. Hynek **Farský**
Dlouhá 58
464 01 Frydlant v Čechách
44. Günther **Krause**
Lužická 300
464 01 Frydlant v Čechách

45. **Bedřich Žárský**
Lesní 602
- 463 65 Nové Město pod Smrkem
Telefon - domů: (0427) 923 13
46. **Ronald Novák**
Hajniště 96
- 463 65 Nové Město pod Smrkem
47. **Ivan Moucha**
Šumavská 13
- 120 00 Praha 2
48. **Zdeněk Pacholík**
Košťálkova 1104
- 182 00 Praha 8
49. **Michal Čech**
Hrudičkova 2097
- 149 00 Praha 4
50. **Roman Kohlberger**
Žďár 6
- 468 41 Tanvald
51. **Irena Novotná**
- 468 21 Bratříkov 88
52. **Josef Ebert**
Ferdinandov 52
- 463 62 Hejnice

Patroni

Jizerskohorských pomníčků

ke dni 18.2.1991

1. Ivan **Sedlák**

Pomníčky Černostudničního hřebenu:

1. Mužíčková smrt	5. Karpíšek Ivan
2. Huschkova smrt	6. Veselý Václav
3. Pomníček Marie Koldovské	7. Hofman Ríša
4. Pendlův pomníček	

2. Dietmar **Lauer**

3. Arnošt **Preussler**

4. Ladislav **Řezáč**

1. Alfred Fuchs	9. Hans Simmon
2. Mützelův obrázek	10. Plechový Pánbůh
3. Trabant-kreuz	11. Ruské kříže
4. Gackův pomníček	12. Christoph Umann
5. Effenberger-otec a syn	13. U ztraceného
6. Hennrichův kříž	Pánaboha (Exkurzní)
7. Karl Hölzel	14. (Rudolf Kauschka)
8. Smirčí kříž u Vysokého n. J.	

5. Herbert **Endler**

1. Heinrich Linke	4. Věra Splítková
2. Rudolf Rössler	5. Wend. Zimmermann
3. Rudolf Hütter	

6. Ivana **Vojtěchová**

1. Kraizerova smrt	3. Kolářova smrt
2. Obrázek Veroniky Lahrové	

7. Josef Müller
8. Petr Teichmann
9. Jan Valenta
10. Katka Jágrová

Pomníčky v okolí přehrady na Černé Nise:

1. Stammelova smrt	9. Langeho kříž
2. Johneho pomníček	10. Bäumlův kříž
3. Kříž Dagmar Spinové	11. Geisslerova smrt
4. Porscheho smrt	12. Wanderova smrt
5. Klogertův pomníček	13. Kája Oulehla
6. Lichtenecknerův kříž	14. Hiebelova smrt
7. Krop-Seffův kříž	15. Holubův kříž
8. Mlynařův kříž	

11. Katka **Jágrová**

1. Marie Gierová	2. Wenzel Wildner

12. Zdeněk **Bláha**

13. Otto **Pospíšil**

Pomníčky na severní straně

Smědavské hory a blízkého okolí:

1. Schmidt-Gustlův kříž	5. Horáčkova smrt
2. Preisslerův kříž	6. Wenzlerichova smrt
3. Richterův kříž	7. Čihula a Soukup
4. Neuwingerova smrt	8. Wildner

Spolu s panem Žárským:

9. Annička Richterová	10. Augstenův pomníček

14. Michal **Čech**

1. Pomníček Karla Jägera na Kristiánovské cestě

15. Michael **Ulbrich**

1. Maiwaldova smrt na Štolpišské silnici

16. Gerhard Kutnar

1. Josef Jäger u Kamenice
2. "U obrázku" pod Bramberkem
3. Josef Gärtner u Nové louky

17. Bedřich Žárský
18. Marek Schwarz
19. Roman Tilňák
20. Robert Herrmann
21. Filip Molata

1. Enderův obrázek
2. Rückertův obrázek
3. Malikova smrt
4. Köhlerův pomníček
5. Streitův obrázek
6. Pechova smrt
7. Oslí buk
8. Hoffmann u Hejnic
9. Miloslav Hron
10. Wildner-Leubner na Hrátkách
11. Hermanův pomníček u Hubertky

Společně s p. Eláhou a p. Pospíšilem:

12. Kříž Anny Richterové
13. Augstenův pomníček

22. Hynek Farský
23. Jan Kalenda
24. Antonín Kalina

Pomničky Frýdlantského výběžku:

1. Rytířův kříž
2. Pomníček na Hartě
3. Smirčí kříž v Andělce
4. Václav Thoř ve Višňové
5. U zmrzlého muže
6. Pomníček v Srbské
7. Smirčí kříž
v Dolní Oldřiši

25. Manželé Kobrovi
26. Vladimír Lánský

1. Kristiánovský hřbitůvek

27. Jan **Dlouhý**
28. Dita **Zběhlíková**
29. Jan **Moravec**

Pomníčky z okolí Liberecka:

1. Křížový buk
2. Hrob mrtvých mužů
3. Soňa Kučerová (2. tabulky)
4. Löwyho tabulka
5. Studánka s lilii
6. Hraniční a revírní kameny v okolí 300

30. Manželé **Mouchovi**

1. Zabítý mládenec
2. Melzerův pomníček
3. Emil Krause pod Ořešником
4. Bílá smrt v sedle Holubníku

31. Manželé **Mrvovi**

1. Svobodoва smrt na Viničné cestě
2. Patzeltův pomníček na Viničné cestě
3. Effenbergova smrt pod Poledníkem
4. Hausmannův pomníček na Viničné cestě
5. Emauzský obrázek

32. Manželé **Zítkoví**

Pomníčky v okolí Jablonce nad Nisou:

1. Křížový kámen v Jablonci nad Nisou
2. Forstrat-Tetsch Ruhe
3. Kámen Prince Alaina Rohana
4. Kámen "Maria hilf"
5. Kotkova smrt
6. Pyramida v Milířích
7. Císařský kámen v Milířích
8. Tři revírní kameny v Rýnovicích
9. Ptačí kámen v Proseči nad Nisou

Katka **Jágrová** zaslala následující příspěvek:

V létě jsme zjistili, že už byl sundán pomníček Tonička Kunzeho pod Černou Studnicí a rozhodli jsme se s Romanem Šimůnkem tento pomníček zhotovit znovu, ovšem kvalitněji. Roman Šimůnek vyrobil dřevěnou tabulku s mosaznou stříškou, kterou jsme připevnili na podzim loňského roku. Víme, že jsou dohady o tom, kde vlastně Toniček Kunze zemřel, zeptali jsme se proto nějakého starého pána u domku pod pomníčkem a ten nás dovedl zhruba tam, kde visel původní pomníček a říkal že snad tam - blízko pramene potoka - by mohlo být místo skonu T. Kunzeho. A na toto místo jsme na smrk. dále od cesty, připevnili tuto dřevěnou tabulku. 17.2.1991 jsme přišroubovali na dřevěnou podložku mosaznou tabulku se jménem, datem smrti a maltézkým křížem. Tuto tabulku jsme nechali vyrýt, vyleštit a ozdobit u pana Eduarda Macha z Jílového u Prahy. Pokud budou zjištěny přesnější informace o místě smrti Tonička Kunzeho, pomníček lze snadno přenést na jiné místo.

~~~~~

Dále Katka Jágrová doplnila své psaní následujícím návrhem:

Většina lidí, kteří hledají pomníčky, se nejdříve řídí popisem udaným v knize Miloslava Nevrlého, ovšem pomníčků je samozřejmě mnohem víc a čím víc je o nich informací, tím víc se ztrácí o nich přehled. Chtěla bych proto navrhnout, zda by bylo možné sestavit seznam všech existujících pomníčků a také pomníčků, které z nějakého důvodu zanikly. Myslím si, že by to byla důležitá a vítaná pomůcka pro všechny, kdo se o pomníčky zajímají a hledají je

~~~~~

O tomto návrhu návrhu můžeme podiskutovat na naší jarní schůzce v Jiřetině pod Bukovou. Jde pouze o to, že by tento seznam zaplnil jedno obsáhlejší vydání Patronu.

Další příspěvek do dnešního vydání Patronu došel od Hynka **Farského** a zní:

Usilovně jsem vzpomínal na kterém z pomníčků by bylo zapotřebí něco udělat a tak jsem si vzpomněl, že Kildnerův kříž v Luhu byl při mé poslední návštěvě (asi tak v červnu, v červenci 90) poškozen rzí.

Co se týče křížů z mého rajonu, tak jsem prozatím navštívil Smírčí kříž v Andělce a Dolní Oldřiši a zjistil jsem, že jsou v pořádku. Jen v Dolní Oldřiši je kříž již dlouhodobě nachýlen ke hřbitovní zdi.

Závěrem bych chtěl všem doporučit knihu sochaře a spisovatele V. Preclika "Smírčí kameny". V této knize popisuje tyto záhadné svědky minulosti postavené po celém území Čech a Moravy. Samostatné kapitoly jsou věnovány Smírčím křížům v Raspenavě, Luhu a Dolní Oldřiši. Jsou zde popisována neštěstí (na základě pověstí), která vedla k postavení takového kříže.

~~~~~

A poslední příspěvek do dnešního vydání Patronu zaslali Petr **Teichmann** a Jan **Valenta**:

Chceme všem zájemcům pamětních míst sdělit zajímavé údaje, které jsme zjistili o železném kříži na pravém břehu jablonecké přehrady.

Nejdříve jsme navštívili Povodí Labe, závod Jablonec, kde nám toho moc neřekli, ale poslali nás za panem Váchou, který je šéfem jizerskohorských přehrad. Ten nás poslal za hrázným, který by měl mít vše zaznamenáno v provozní knize. Hrázný Chlum nám ale řekl, že to v provozní knize není, neboť se na přehradě utopilo již více lidí a on o tom mnohdy ani nevěděl. Nezbylo nám tedy nic jiného, než zajít na policii. Ovšem na oddělení Mšeno nic nevěděli a poslali nás na Okresní správu. Zde jsme se po nějakém čekání dozvěděli, že dne 31. července 1990 se zde nešťastnou náhodou utopil Přemysl Štefek. Když jsme se chtěli dozvědět některé bližší okolnosti, bylo nám sděleno, že je policie nesmí poskytovat. Proto při jejich zjišťování se bude nutno obrátit na jiné zdroje.

Petr Teichmann a Jan Valenta pak svůj příspěvek
doplnili údaji o kontrolách některých pomníčků:

- Stammel 13.10.90 v pořádku
- H. Johne 13.10.90 v pořádku
- Spinová 13.10.90 oprýskaná barva;
opravíme na jaře 91
- Lichte-
neckner 29.12.90 v pořádku
- Klogert 29.12.90 v pořádku
- Lange na
Poledníku 8.12.90 v pořádku
- Bäuml 8.12.90 trochu sešlá barva, jinak
vcelku v pořádku
- Geissler 6.10.90 v pořádku, jen kříž je třeba
natřít
- Wander 8.12.90 v nepořádku: tabulka se
stříškou odstává a padá za
ní sníh, který po zmrznutí
tuto neustále odchyluje
- Oulehla 25.12.90 tabulka v pořádku, kříž je
zrezivělý;
opravíme na jaře 91
- Porsche na jaře 91 opravíme text
tohoto pomníčku, dle přesné
textové předlohy.

Když jsem si nedávno prohlížel své fotografie pomníč-
ků (Píše Petr Teichmann), zjistil jsem, že na foto-
grafii Gackova pomníčku ze dne 25.2.90 je vše v po-
řádku, ale na další ze dne 14.10.90 chybí pravá dolní
okrasná hlavice přípevňovacího šroubu. Nevím kdy a
jak vlastně zmizela.

~~~~~

Závěrem bych chtěl poděkovat přátelům J. Němcovi a
R. Havlíkovi za jejich spolupráci a obětavost při
zrodu tohoto, zajisté vydařeného, čísla Patronu 1/91.

Gerhard Kutnar

Smržovka - Josefův Důl

dne 10. března 1991

